

der normale Forhold, bør Arbejderne fremmes med fuld Kraft, baade paa Grund af deres egen Betydning og fordi det langsommere Arbejde, der strækker sig over længere Tid, med Nødvendighed bliver dyrere. Af denne Oversigt viser det sig altsaa, at der — i hvert Tilfælde efter mit Skøn — sandsynligvis vil blive omkring 8 Mill. Kr.s større Underskud for de indtægtgivende Virksomheder, og at der paa Udgiftsparagrafferne 8—25 vil blive Tale om Forøgelse til flere Gange 8 Mill. Kr. Det maa altsaa være klart, at der ikke kan blive 100 Mill. Kr. til ekstraordinære Foranstaltninger under Indenrigsministeriet, ikke paa langt nær, hvis vi skal have Balance. Hvis nogen er melankolsk over det, vil jeg imidlertid anbefale ham at trøste sig med Finansministerens klassiske Ord fra Juli Maaned d. A., der lød saadan: „Jeg maa dog mene, at i alt Fald i 1919—20 maa de overordentlige Dyrtidsforanstaltninger være opført“. Men ogsaa af andre Hensyn end Hensynet til at skaffe Balance i det enkelte Aar, Finanslovsforslaget gælder, maa vi absolut holde igen under vort Arbejde i Aar. Det er let at skaffe nye Udgifter ved Finanslov eller ved særlige Love, men det volder stor Smerte og er forbundet med store Vanskeligheder at blive af med dem igen. Det er en Erfaring, som enhver, der har haft med Finansadministration og Rigsdagsvirksomhed at gøre, har gjort, at det er noget af det allersværeste at faa fjernet Bevillinger, der en Gang er kommet ind, eller at faa Hjælpeforanstaltninger eller andet lignende, som man en Gang er slaaet ind paa, afskaffet igen. Der vil i Regelen heller ikke være megen Lyst til at gøre det, idet de allerfleste af disse Udgifter i sig selv er gavnlige, selv om de ikke kan siges at være nødvendige, og Vanskeligheden kan forøges gennem den Maade, hvorpaa man tager det.

Vi hørte forleden Dag den højtærede Indenrigsminister under Forhandlingen af Levnedsmiddelloven true med den sociale Ufred, hvis man beskar denne Lov i nogen Grad og vilde gaa frem med Afviklingen i et noget hurtigere Tempo, end den højtærede Minister syntes om. Da jeg hørte disse Ord, forekom det mig, som om det var et lille Forspil til den kommende Valgkampagne. Vi erindrer alle fra den sidste Valgkamp, hvorledes det egentlige store Slagord, det, der ligesom spillede det svære Artilleris Rolle i den moderne Kamp, det Slagord, der maaske

ikke anvendtes saa meget offentligt, men des rigeligere privat, var dette, at hvis man ikke gav Ministeriet Flertal ved Valgene, kom vi med i Krigen, Ministeriet var det eneste, der kunde bevare os derfor. Da jeg hørte den højtærede Indenrigsminister, fik jeg ligesom en Anelse om, hvad det store Slagord bliver ved den næste Valgkamp; det bliver vistnok dette, at det bliver nødvendigt at skaffe Ministeriet en ny Majoritet for at bevare os for Bolschevismen, men vi faar nu at se. Vi maa imidlertid passe paa, ikke forcere Udgifterne for stærkt og i Tide trække ind paa alle de Udgifter, der paa nogen Maade kan undværes, thi vi gaar særdeles vanskelige Tider i Møde, især udover Finansaaret 1920—21. Vort Næringsliv ligger ingenlunde slet, det vil jeg paa ingen Maade sige, vi er naturligvis kommet meget lettere ud af Krigen end de krigsførende Lande og staa bedre end de i mange Henseender, ogsaa bedre sammenlignet med visse andre neutrale Lande. Danmark har ved Beliggenhed og særlige Forhold særdeles gode Udsigter i den store Kamp om Verdensmarkedet, som skal komme, men der er Træk, som er urovarslende her saavel som andre Steder, og paa enkelte Omraader kan man maaske sige ganske særlig her.

Vor Handelsbalance har ofte været omtalt, og jeg skal ikke komme dybere ind derpaa i Dag. Det er et meget grelt Forhold, naar vi for Januar—August har en Indførsel paa 1 530 Millioner og en samlet Udførsel paa 456 Millioner, det vil sige, at Udførselens Procent af den hele Omsætning kun er ca. 23, og i det sidste normale Aar, 1913, var Udførselsprocenten af hele Omsætningen ikke mindre end 42. Det er naturligvis rigtigt, at man ikke skal opfatte disse Tal alt for absolut, det er ikke saadan, at vi har spist alle disse Penge op; en stor Del af Indførselen gaar naturligvis dels til at erstatte udtømte Lagre, dels til at skaffe nødvendige Materialer til Stede, som ikke har kunnet skaffes under Krigen, og endelig skaffe Varer til Veje med Mellemandel, med Genudførsel for Øje. Det er alt sammen meget rigtigt, men alligevel forekommer det mig, naar man ser de enkelte Tal efter, at der bag disse overordentlig store Tal skjuler sig ikke blot fuldkommen legitime og hæderlige Ting — juridisk set er det naturligvis hæderligt alt sammen, men jeg mener økonomisk fuldkommen legitime og hæderlige Ting —, men ogsaa et ganske overordentlig stort Luksusforbrug,